

Stseen filmist "Jumalik, Sarah Bernhardt".

Sandrine Kiberlain Sarah Bernhardtina.

Sandrine Kiberlain ja Laurent Lafitte filmis "Jumalik, Sarah Bernhardt".

AJAST EES

Filmis "Jumalik. Sarah Bernhardt" kehastub tuntud prantsuse näitleja **Sandrine Kiberlain** üheks kõigi aegade suurimaks diivaks, keda peetakse ka maailma esimeseks staariks.

TEKST KRISTI PÄRN-VALDOJA FOTOD PHILIPPE QUAISS/UNIFRANCE JA UNIFRANCE

Teatri- ja kinoajaloo üks kuulsamaid ning mõjukamaid näitlejannasid Sarah Bernhardt (1844–1923) mängis tihti tugevaid ja vastuolulisi naisi ning oli selline ka päris elus. Ta eiras ühiskondlikke norme, võttis aktiivselt sõna poliitilistel teemadel ega kartnud mitte kuraditki.

"Jumalik. Sarah Bernhardt" keskendub peamiselt kahele perioodile näitlejanna elus: Sarah' lähimate inimeste korraldatud pühitsemise päevale aastal 1896 ja saatuslikule jala amputeerimisele 1915.

Olulisel kohal on ka tema suhe poeg Maurice'iga, kes kasvas üles ema kõrval teatris. Samuti näitab film, kui palju keerles näitlejanna ümber kõikevõimalikke austajaid ja tolle aja tuntud tegelasi, nagu näiteks Oscar Wilde või Sigmund Freud. Ent kõikide naiste tuttavate, austajate ja fännide seas on vaid armuke Lucien Guitry see, kes Sarah' eluarmastuseks jääb. "Meile meeldib mõelda ja jutustada sellest, kuidas asjad sajanudite jooksul muutuvad,"

räägib Sarah' osatäitja Sandrine Kiberlain mulle Pariisis. "Ja eks nad seda ju teegi, ent mõned asjad siin elus siiski ei muutunud. Nagu näiteks armastus. Armastus on täna täpselt sama suur tunne nagu ta oli sada aastat tagasi."

Loomulikult on linatööstuses olulisel kohal ka kostüümid ja disain, mis nomineeriti Prantsuse filmiauhinnale César.

Režissöör Guillaume Nicloux ütleb, et näitleja Sandrine Kiberlain oli tema jaoks Sarah Bernhardti rolli ainuvõimalik valik. "Saatsin talle stsenaariumi juba viis aastat tagasi ja veel samal päeval, kell üksteist öhtul helistas ta mulle ja ütles, et soovib filmis kaasa teha," räägib Nicloux, kes on Prantsusmaal tuntud kui romaanikirjanik, lavastaja ja näitleja. Ta on teatrikompanii La Troupe asutaja, kirjutanud kriminulle ja lavastanud filme nii kinole kui ka Prantsuse televisioonile. "Eri põhjustel võttis filmi valmimine plaanitud kauem aega, ent olen tulemusega rahul. Kiberlain annab Bernhardti olemust edasi täpselt nii, nagu ma seda oma peas ette kujutasin."

Sandrine, Sarah Bernhardti kingadesse astumine on päris suur ettevõtmine. Minu meelest õnnestus see teil oivaliselt, ent millest te rolliks ette valmistudes alustasite?

Lugemisest. Tahtsin endasse imeda nii palju infot kui võimalik ja lugesin läbi tohutul hulgal raamatuid ning artikleid, mis temast on kirjutatud. Samal ajal püüdsin mitte lasta end hirmutada faktist, et nii suurtesse kingadesse astun. Seetõttu otsustasin kohe alguses, et ei üritagi Sarah Bernhardti jäljendada, vaid pigem tema lugu jutustada. Portreerida Sarah't kui väga unikaalset ja erilist inimest. Mind inspireerisid väga ka filmi võtteplats ja kostüümid, nii et tegelikult mul ei olnudki väga keeruline Sarah Bernhardtiks kehastuda, kuigi see kõlab nüüd võib-olla veidi imelikult, hahhaa.

Üldsegi mitte! Ent kas teis ja Sarah's leidub ka midagi sarnast, peale selle muidugi, et te mõlemad näitlejad olete?

Ma väga tahaksin olla rohkem Sarah

Bernhardti sarnane. Sarah oli väga vabameelne naine, mina nii vaba kahjuks või õnneks kindlasti ei ole. Minu jaoks sai sellest vabaduse edasi andmisest pigem väljakutse. Teisalt peitus Sarah's väga palju salapära, nii et ega me keegi tegelikult ei tea, mis tema sees täpselt toimus. Kuigi ma püüdsin rolliks valmistudes seda teada saada. Sarah Bernhardt oli ka palju kiirem kui

mina. Ta liikus kiiresti, rääkis kiiresti, tegutses kiiresti. Ta ei rahunenud kunagi maha. Ja muidugi käitusin ma võttepöördil samamoodi. Sarah oleks nagu terve see aeg minu sees elanud. Huvitav on seegi, et kõik, kes Sarah Bernhardtist tänapäeval räägivad, mainivad, et ta oli oma ajast ees. Fakt, mis mulle Sarah' puhul väga meeldib.

Olen samuti märganud, et esimese asjana mainitakse Sarah Bernhardti puhul ajast ees olemist. Aga mis te arvate, kas talle oleks meeldinud elada tänapäeval? Kuidas ta end aastal 2025 oleks tundnud?

Arvan, et mitte eriti hästi. Bernhardtile meeldis salapära ja enda ümber igasuguseid legendide luua, tänapäevasel sotsiaalmeedia ajastul läheks tal sellega raskeks. Ja aastal 2025 on meie ümber nii palju staarikesi ning ka väga-väga andekaid näitlejaid, nii et ta poleks enam üks ja ainus. Ta ei mõjuks ehk tänapäeval nii unikaalselt kui toona. Ja teistega konkureerimine poleks talle kindlasti absoluutselt meeldinud, hahhaa.

Sarah Bernhardt oli tõeline diiva, kas teie meelest leidub tänapäeval näitlejate seas naisi, keda temaga võrrelda võiks?

Ei, kindlasti mitte. Ses mõttes, et muidugi on meie seas tõeliselt andekaid näitlejaid ja suurepäraseid naisi, ent temasarnast ei ole ega tule. Sarah oli üks esimesi tõelisi superstaare ja seda ajal, mil polnud internetti ning ka kõmupress tegutses vaoshoitumalt kui praegu. Sarah teadis, kuidas publikult hullutada, pööras väga suurt tähelepanu ja energiat oma imago loomisele ning hakkas esimese naisnäitlejana maailmas müüma omanimelist seepi. Võttis aktiivselt sõna poliitika ja feminismi teemadel, oli antisemitismi ning surmanuhtluse vastane. Kusjuures ta mitte ainult ei rääkinud neist asjadest, vaid ka tegutses. Ma tõesti ei näe tänapäeval kedagi temasarnast.

Mulle väga meeldis see eriline naer, millel te Sarah'ks kehastudes kõlada lasite. Kas te mõtlesite selle ise välja või ta naeriski niimoodi või andis hoopis režissöör juhtnööre?

Hahhaa, režissöör Guillaume Nicloux küsis minult võttel täpselt sedasama – et kustkohast sul nüüd siis see naer tuli. Ja aus vastus on, et ma ei tea. See lihtsalt tuli minu seest ja mulle tundus, et just nõnda võinuks Bernhardt naerda.

Kas te avastasite Sarah Bernhardti mängides midagi uut ka enda kohta? Sarah Bernhardt elas keerulisel ajal ja ka meie elame praegu keerulisel ajal. Kui filmivõtted läbi said, taipasin, kui palju vabadust ja julgust Sarah mulle juurde andis. Nii et ütleksin, et ta õpetas mulle kartmatust.

Sarah teadis, kuidas publikult hullutada, pööras väga suurt tähelepanu ja energiat oma imago loomisele ning hakkas esimese naisnäitlejana maailmas müüma endanimelist seepi.

"Ma väga tahaksin olla rohkem Sarah Bernhardti sarnane," ütleb näitleja Sandrine Kiberlain. "Sarah Bernhardt oli väga vabameelne naine, mina nii vaba kahjuks või õnneks kindlasti ei ole."

Aga Sarah' kohta?

Ma ei teadnud, et ta oli nii paljudes asjades nõ esimene. Üks esimesi naisi, kes hülgas korseti, tehes seda enne kõiki neid moeloojaid, kes hiljem korseti nurka viskamise au endale üritasid võtta. Bernhardt oli üks esimesi, kes läbis iluoperatsiooni. Ja mind üllatas see, et Sarah näitles ning esines kogu aeg. Ka siis, kui ta polnud laval, vaid viibis näiteks oma lähedaste keskel. Ta oli pööraselt ekstsentriline, mida näitab kasvõi see, et Sarah tukastas aeg-ajalt oma elutuppa paigaldatud kirstus ja luges seal ka näidendite käsikirju. Ent tema Achilleuse kannaks sai armastus. Sarah armastas mehi, tal oli palju armukei ja suhteid, ent vaid üks mees jäi ta eluarmastuseks. Ja mis eriti oluline – kuigi Sarah't võib pida egotsentriliseks, oli ta ka erakordselt suuremeelne ja helde, pakkudes alati abi neile, kes seda vajasisid. **■**

Kinodes 28. märtsist.